

ASOCIACE PRO URBANISMUS A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

VÁŽENÍ KOLEGOVÉ,

s určitým časovým odstupem se Vám opět ozýváme prostřednictvím našich Aktualit. Důvodů je několik, nejdůležitější však je, že Asociace připravuje další

výroční shromáždění (24. až 25. dubna 1998 v Pardubicích, v hotelu LABE),

jehož součástí, jak se již stalo pravidlem, bude **odborný seminář** tentokrát na téma:

„Vstup nových (velkých) investic do území a jejich urbanistické, dopravní, sociální a jiné souvislosti“

Toto téma považujeme za velice aktuální. Možná, že naše reakce je poněkud opožděná; skutečností však je, že faktické zkušenosti s touto problematikou jsou až v současnosti.

Nepochybně nejcitelnějšími investicemi v území jsou obchodní zóny a hypermarkety. Existuje však již řada příkladů nových velkých logistických základů a objevují se i první příklady velkých výrobních investic.

S tématem souvisí i velké obytné soubory, neboť i ty jsou v především privátní a komerční investicí.

Seminář by měl mít především diskusní charakter, věnovaný nejenom územním vazbám a urbanistickým řešením významných nových investic, ale i zamyšlení nad širšími systémovými souvislostmi:

- koncentrace vs. dekoncentrace aktivit,
- ekonomický rozvoj vs. ochrana krajiny,
- sociální aspekty „nových pólů“ ekonomického rozvoje,
- rozložení bytového fondu a pohyb za prací v nových ekonomických podmínkách.

Předpokládáme, že bude připraveno několik vstupních příspěvků přibližně na následující témata.

- výstavba velkých administrativních komplexů a obchodních center v Praze,
- rozvoj tendence v pražském regionu, zejména koncentrace aktivit v koridorech některých dálnic (D1, D5),
- rozvoj obchodních a dalších aktivit v Brně a jeho příměstském území,
- rozvoj aktivit vyvolaný automobilkou Škoda Mladá Boleslav,
- perspektivy zóny Borské pole v Plzni.

Dále předpokládáme zajištění úvodních příspěvků na témata:

- marketing a tendence rozvoje obchodní sítě
- vlivy velkých investic na krajinu

Uvědomujeme si, že v řadě dalších oblastí či měst jsou příklady a zkušenosti, vztahující se k této problematice, které by mohly být předmětem zájmu účastníků semináře. Výše uvedený výčet považujte za předběžnou informaci. Budeme vděční za další zajímavá témata přednesená jak v rámci úvodního vystoupení (v rozsahu cca 15 minut), tak v následné diskusi.

Abychom mohli odpovědně připravit naše výroční shromáždění, **žádáme Vás o sdělení, zda se jednáte zúčastníte a zda hodláte přednést (nad rámec diskuse) příspěvek k odbornému tématu.**

Pro Vaši informaci uvádíme, že z prostředků Asociace bude hrazen pronájem sálu a organizační zabezpečení. Ubytování v ceně 890,-Kč (za dvouúžlkový pokoj se snídaní, na osobu tedy polovina) si hradí účastníci sami.

Další informace o výročním shromáždění, zpřesnění programu a organizace setkání poskytneme v příštích Aktualitách přibližně v polovině března.

Předběžný časový harmonogram:

24. 4. 1998

10.30	registrace
11.30 - 13.00	oběd
13.00	zahájení výročního shromáždění
13.30 - 15.30	seminář - vstupní příspěvky I. blok a diskuse k nim
15.30 - 16.00	přestávka
16.00 - 18.00	seminář - vstupní příspěvky II. blok a diskuse k nim
18.00 - 19.00	večeře
19.00 - 21.00	volné příspěvky a diskuse
od 21.00	volná diskuse o problémech profese a roli Asociace v budoucím období, formulace témat pro jednání výročního shromáždění

25. 4. 1998

zasedání členů a hostů Asociace
zpráva o činnosti Asociace
volby rady Asociace
návrh usnesení výročního shromáždění

Subjektivní asociace - snad aktuální pro Asociaci

Velké investice!

Z okna vidím přes vily dolní Bubenče zanořenou (zamořenou?) Královskou oboru, za níž se vynořuje někdejší „Fučíkárna“ a za tím vším lze tušit ještě zanořenější meandr Vltavy. Panorama rámuje „vysoká temná skalnatá hradba“ tzv. severní terasy. Její výšku však relativizuje šedobílá hradba sídlišť, nejvíce tam, kde je skála nejvyšší.

Kdo ze „slušných“ architektů, ale i občanů Prahy by si troufl nesdílet jednomyslné zatracení této *velké investice* minulého období. Nejen architekti a urbanisté říkají tvrdé necitlivé a ptají se co s tím.

Nikoliv z něčích zločinných úmyslů, myslím, ale shodou okolností vystoupilo město na žirná pole severní terasy frontálním útokem mechanizovaných divizí KBV. Byla převálcována rojnicová forma obsazování tohoto území připravovanými zahradními městy (viz předválečné regulační plány) – také velká investice a prý dobrá spekulace.

Severní průlom se „podařil“, ale dodnes se nepodařilo adekvátní zajištění pracovních příležitostí ani infrastruktura vybavenosti a především dopravní spojení s vnitřním městem. A přitom již staří Římané věděli, že musí mít, když ne v předstihu, tak alespoň současně silnice, zásobování a obranu zajištěné.

Odstartovala nová vlna invaze do území. Nejen do volné krajiny, ale i do stávajících struktur sídel, které jsou v drtivé většině z hlediska infrastruktury hluboce substandardní a přitom funkčně příjemně chaotické. Znova, po kolikáté již, pod praporem iluze prosperujících nablýskaných komplexů pozapomínáme docenit kvality existujících struktur, existující biotické i abiotické substance prostředí. Jinými slovy – do očí bijí fragmenty plošného růstu sídel, ale zůstává skryta fragmentární intenzifikace jejich centrálních částí. Nečitelná je proměna tzv. výrobních zón – dítě lesbického vztahu privatizace a restituce. Toto vše nás předbílá a hraje s námi pikolu.

Zemědělství a dopad jeho stavu na krajinu a venkov ponechám raději bez komentáře.

Naše poslání?

Architektura – poezie hmoty Urbanismus – hudba prostorů Územní (prostorové) plánování – umění možného

Netřeba upozorňovat na kontexty územního plánování v současné situaci transformačního vystřízlivění, kdy se drbe hlava pro to, co bylo učiněno v opojení.

Zatímco jsme (AUÚP) obhajovali existenci územního plánování, opečovávali nadresortnost, všekomplexnost oboru, s příslušnou dávkou přátelské loajality, včetně osobní účasti na trvale defenzivním postavení oboru v dicizní sféře, aktivizovali se organizace, sledující analogické a přece jen nikoliv obdobně chápané zájmy. Asociaci se nedařilo a nedaří mít podobně ofenzivní nasazení, jako má ČKA nebo ČKAIT (jejichž jsme sice mnozí členy, ale...) ani jako Společnost pro trvale udržitelný život či Spolek pro obnovu venkova. Záměrně zmiňuji právě tyto organizace, protože:

Z iniciativy prezidenta Havla pořádá prezidentská kancelář v nejbližších dnech v Kroměříži seminář k pozapomenutému, ale stále aktuálnímu tématu povodní. Pan prezident se prý nejprve domníval, že by nám mohli poradit zahraniční architekti, jaké domy stavět v takto ohrožených územích. Proto spolupráce ČKA. Jak jsem se dozvěděl od ředitele kanceláře dr. Ploš, doporučil prezidentské kanceláři obrátit se kromě ČKA ještě na výše zmiňované organizace i na Asociaci. Asociace byla opomenuta. (Předsednictvo bylo informováno kolegou Slaninou, který o tom ví jen díky tomu, že pracuje v Kroměříži.)

Shodou okolností se mi podařilo včas doporučit dr. Plošovi člena rady Asociace, ing. arch. Jaroslava Haluzu, který právě zpracovává územní plány Krnova a Bohumína. Tak bude zastoupena Asociace a územně plánovací pohled na celou problematiku. Ten ostatně považuji za klíčový, rozhodně podstatnější než otázka technologie či architektonického výrazu obnovovaných a nově stavěných domů. Podle informace dr. Ploše bude o významu územních plánů VÚC referovat doc. Löw z Brna.

Nestýskám si, ale myslím, že členové Asociace nebyli opomenuti záměrně, ale že je to důsledek naší tradiční loajality k dicizní sféře, která v konečných důsledcích znovu prokazuje neschopnost systémově se postavit ke globálním územně technickým a ekologickým problémům.

Dialog o vývoji, využívání a ochraně území je trvalý. Je hledáním možného, snem o dohodě. Ale je to tvrdý mnohosměrný konkurenční střet. Interpretace územního plánu jako účelového nástroje pro legalizaci exploatace území se přirozeně daří lépe než obtížné hledání shody a formulování takzvaného veřejného zájmu.

Ani se mi nechce uvažovat o tom, jak se bude dařit realizovat onu shodu v sociálně se diferencující společnosti nadále, když tato diferenciaci teprve začíná.

Mé poznámky, mé asociace jsou programově polemické, alespoň doufám. Vzhůru mysl!

Miroslav Tůma

Rezignace na členství v „iniciativní skupině“ při České komoře architektů

Místopředseda Asociace ing. Nettwall zaslal řediteli Komory dr. Plosovi zde uvedený dopis.

Autor dopisu považuje za potřebné doplnit dopis komentářem:

Zasedání této „iniciativní skupiny“ (pokud náhodou nechyběli exponenti Komory) byla ve skutečnosti spíše než konfrontací otevřenými střety, vedenými ze strany „komořové“ se značnou arogancí. Výroky typu „...když slyším slovo urbanismus, otvírá se mi v kapse...“ nebo „...jak si dovolují ti, kteří dělali urbanismus před listopadem...“ nebyly ojedinělé (autoři mj. architekti J. Jehlík a R. Koucký, pro objektivitu bych dodal, že dr. Plos zachovává diplomatické dekorum).

Proto velmi hodnotím své kolegy, kteří zájmy oboru na půdě Komory a této „iniciativní skupiny“ budou hájit nadále. A když už mám slovo, posteskl bych nad tím, že ti, kteří za Asociaci zastupují barvy územního plánování, až už v Komoře či na jiné půdě, proklatě stárnou.

Karel Nettwall

Praha, 15.1.1998

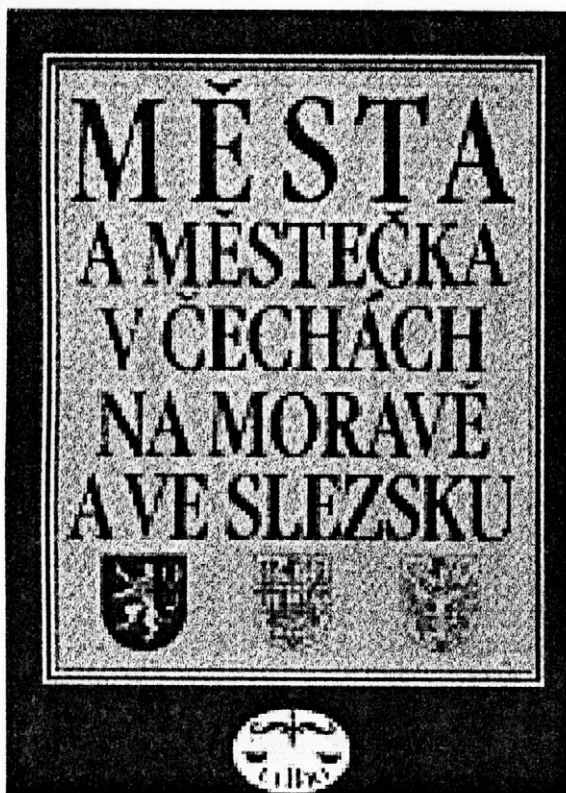
Vážený pane řediteli!

Sděluji Vám, jakožto organizátoru „iniciativní skupiny“ pro urbanismus a územní plánování ČKA, že rezignuji na své členství v této skupině.

Důvodem mé rezignace je přestálá zdravotní příhoda, po které se nechci a nemohu stresovat. Při jednání o územním plánování na půdě ČKA nemohu, želbohu, nekonfrontační atmosféru očekávat. Výše uvedená rezignace se netýká mé případné expertní činnosti pro ČKA, mající vztah k mým odbornostem.

Děkuji za pochopení a zdravím Vás.

Ing. Karel Nettwall

Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku

Karel Kuča

Unikátní encyklopedie zahrne všech cca 1 400 měst a městeček naší republiky, a to včetně zaniklých, resp. těch, které městský statut ztratila. Každou z lokalit doprovází unikátní plán z poloviny 19. století, větší města pak ještě plány z 20. století. Každé heslo zahrnuje obligatorní položky: název (v jeho dobových proměnách), privilegia, počet domů a počet obyvatel (opět v proměnách času), katastrofy, místní doprava, význačné stavby, židovské komunity a další údaje. Vedle takto shromážděných údajů je největším autorovým vkladem závěrečný historicko-urbanistický vývoj lokality. Text je bohatě ilustrován dobovými (veduty, rytiny, pohledy) i současnými vyobrazeními. První dva díly už vyšly, třetí vyjde letos, čtvrtý v roce 1999 a pátý v roce 2000. Kniha získala ocenění **Slovník roku 1997** a dále **čestné uznání poroty Jednoty tlumočnicků a překladatelů ČR** a **čestné uznání Hlávkovy nadace**.

*Třetí díl v prvním vydání, vyjde na podzim 1998, vázané, cca 1 000 stran, cca 1 200 obrázků, asi 970,- Kč.
ISBN 80-85983-15-X*

Profil autora, který je také členem Asociace:

Ing. arch. Karel Kuča (* 1961 Chlumeck nad Cidlinou) vystudoval fakultu architektury ČVUT v Brně. Více než 10 let se soustavně zabývá vývojem architektury a urbanismu v českých zemích. Působil v Památkových ústavech v Brně a v Českých Budějovicích, od roku 1991 je svobodným architektem. Je členem autorského kolektivu, který je nositelem grantového projektu Atlas lidové architektury v českých zemích, a členem redakční rady časopisu Zprávy památkové péče. Působí také jako lektor vlastivědných map Klubu českých turistů. Je autorem řady odborných článků, studií i monografií (například Chlumecko a Novobydžovsko 2 díly, 1995, 1996). Vedle této monumentální několikasvazkové encyklopedie, která vychází od roku 1996, napsal pro nakladatelství LIBRI i unikátní publikaci České, moravské a slezské zvonice.

Z dalších knih nakladatelství LIBRI, chystaných pro rok 1998

M. Lašfovka,
V. Ledvinka a kol.

Druhý díl unikátní encyklopedie přináší vedle dokončení abecedního výčtu názvů prostranství také doplňky (včetně nově pojmenovaných ulic), ale především generální rejstřík, který zachycuje všechny minulé názvy. Dále autoři přidali i řadu statistických údajů (zdroj ná-

zvu prostranství, počet přejmenování atd.). Text i tentokrát doprovázejí mnohdy unikátní fotografie, ale především plán města se sítí, na kterou se jednotlivá hesla odvolávají (plán Prahy © Žaket, s.r.o.). První díl vyšel v nakladatelství LIBRI na podzim roku 1997.

První vydání, vázané, 712 stran, cca 120 obrázků, podrobný plán Prahy, 290,- Kč. ISBN 80-85983-25-7

**Všechny informace o knihách nakladatelství
Libri pocházejí z internetové stránky
www.libri.cz.**

Zahrady a parky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku

kolektiv autorů

Další z publikací nakladatelství LIBRI, které se věnují soustavně mapování našeho architektonického bohatství, je tentokrát zasvěcena především zámeckým a palácovým zahradám, ale i městským, botanickým zahradám a arboretům. Kolektiv zkušených autorů-profesionálů se však nezabývá jen vývojem zahradní a parkové architektury v jejich dobových proměnách stavebních slohů a módy, ale mapuje důsledně i přírodovědnou část. Vedle dobových vyobrazení i současného stavu (včetně dnes zaniklých či poničených lokalit) obsahuje kniha i barevnou přílohu, která ukazuje nejkrásnější zahradní a parkové partie minulosti i dneška.

První vydání, vázané, asi 500 stran, na 300 obr., barevná příloha, asi 325,- Kč. ISBN 80-85983-55-9

PRAHA 1610-1700

Kapitole o architektuře raně barokní Prahy

P. Vlček, E. Havlová

Druhý z řady exklusivně vybavených knih mapuje unikátní památky barokní architektury našeho hlavního města, a to nejen centra, ale i širšího okolí v rámci dnešních hranic Prahy, od samého počátku až po přelom 17. a 18. století. Na 220 unikátních uměleckých fotografií E. Havlové ukazují církevní i světskou architekturu včetně detailů vnější i vnitřní výzdoby a pohledů do interiérů. Kostely, šlechtické paláce, měšťanské domy, letohrádky a další stavby cizích i našich architektů a dalších umělců se zasvěceným výkladem předního znalce barokní architektury dr. Pavla Vlčka, který text doplnil o dobové plány, náčrty a další unikátní dokumentární materiál. Text doprovází slovníček, rejstříky a seznam literatury.

První vydání, vázané, kartonový přebal, asi 300 stran, 220 fotografií, 100 obrázků, asi 850,- Kč. ISBN 80-85983-60-5

Sto památek historických měst pražských

C. Rybár

Zkušený autor řady pragensíř připravil čtivého průvodce, který čtenáři podrobněji představí 100 nejvýznamnějších pamětihodností našeho hlavního města, ale přiměřené místo je věnováno i dalším stavbám a rovněž významným osobnostem, které jsou s Prahou spjaty. Text doprovázejí barevné i černobílé fotografie, dobové rytiny, přehledné plány a ilustrace známého humoristy Nepraky. Současně vychází v jazykových mutacích.

Brožované, asi 120 stran, na 100 obrázků a plánek, asi 180,- Kč ISBN 80-85983-38-9 (česky)

Vydává rada Asociace pro urbanismus a územní plánování jako informační tiskovinu pro členy Asociace a zájemce. Vychází nepravidelně. Náklad 300 kusů. Redakce Ing. arch. Mgr. Zdeněk Černý, Pražského 604, 152 00 Praha 5, ☎ (02) 5818536, 57095424, fax 537952, E-mail: zcerny@bohem-net.cz. Adresa kanceláře Asociace: Perucká 44, 120 00 Praha 2, ☎ (02) 6911272 (6910759) Vyšlo v únoru 1998.